

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
ของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล
Factors affecting decision making to choose an investment plan in
the Government Pension Fund for the members of the Government
Pension Fund in Bangkok Metropolitan Region.

รัชฎาภรณ์ สมประเสริฐ
สาขาการเงินและการธนาคาร คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
ผู้รับผิดชอบบทความ

Ratchadaporn Somprasert
E – mail : rsomprasert1994@gmail.com
Department of Finance and Banking, Master of Business Administration,
Ramkhamhaeng University, Thailand.
Corresponding author

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบเอฟ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กขบ.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ด้านการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความรู้ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน และความรู้ด้านแผนการลงทุน ตามลำดับ นอกจากนี้ ปัจจัยด้านพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และ ด้านผลตอบแทนที่คาดหวัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านวิธีการลงทุน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนและค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และ ปัจจัยความรู้ความเข้าใจในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ด้านความรู้ด้านการเงิน ด้านความรู้ด้านแผนการลงทุน และด้านความรู้ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน มีผลกับการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.), พฤติกรรมการตัดสินใจ

Abstract

The objectives of this studies were, 1) to studies factors affecting members' decision making in invest plan selection within government pension funds in Bangkok metropolis and vicinity. The research instruments were questionnaires. The data analysis and statistic were percentage, mean, standard deviation, T-test, F-test, and multiple regression analysis.

A factor knowledge and understanding in the government pension funds (GPF) in the whole was at a high level. When considering each in terms was found that, financial literacy that highest mean was at a high level, followed by the specifically knowledge of risk and rate of return, and the specifically knowledge of investment planning that mean was at a high level, respectively. And behavior factors decision making in invest plan selection within government pension funds (GPF) in the whole was at a high level. When considering each in terms was found that, invest plan selection within government pension funds, and expected return that highest mean was at a high level, followed by investment method that mean was at a high level, respectively.

For the hypothesis testing results was found that, personal factors including gender, age, education, monthly income, and monthly expense affecting members' decision making in invest plan selection within government pension funds with statistically significant at a level of 0.05. And a factor knowledge and understanding in the government pension funds in terms of financial literacy, the specifically knowledge of investment planning, and the specifically knowledge of risk and rate of return with members' decision making in invest plan selection within government pension funds with a statistical significance of 0.05.

Keyword: a factor knowledge and understanding in the government pension funds (GPF), behavior factors decision making

บทนำ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เป็นระบบการออมเพื่อเกษียณอายุแบบบังคับโดยรัฐบาลบังคับ ให้ข้าราชการออมเพื่อเพิ่มหลักประกันในยามชราโดย อาศัยผลแห่งการทำงานของตนเอง รูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคลมีเอกชนเป็นผู้บริหาร เพื่อให้สมาชิกมีหลักประกันด้านความมั่นคง

ทางการเงินไว้ใช้จ่ายเมื่อเกษียณอายุจากงานราชการ นอกจากนี้พศุทธิ์มณีชา จำปาเทศ (2561) ศึกษาเรื่องการสร้างความมั่นคงทางการเงินภายหลังการเกษียณของข้าราชการไทยผ่านกองทุน บำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) พบว่าโดยส่วนใหญ่ได้วางแผนเตรียมการเกษียณแต่ยังทำไม่ได้ตามแผน กลุ่มที่สามารถทำได้ตามแผนมี ร้อยละ 21 เท่านั้น แสดงว่าความมั่นคงทางการเงินหลังจากการเกษียณอายุราชการของข้าราชการนั้นมีค่อนข้างน้อยการออมและลงทุนผ่านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ของข้าราชการในแผนหลักตลอดอายุราชการ จึงไม่สามารถนำไปสู่การเกษียณสำราญซึ่งเป็นเป้าหมายที่ควรจะเป็นสำหรับคนที่ทำงานตลอดมากกว่าครึ่งชีวิต

ความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเงิน รวมทั้งมีทักษะในการบริหารจัดการทางการเงิน การวางแผน และการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ให้เหมาะสมกับความเสี่ยงที่ตนเองสามารถรับได้ และเหมาะสมแก่อายุ จึงเป็นกุญแจสำคัญในการนำไปสู่การเกษียณอายุราชการอย่างมีความสุข ตามที่รัฐชัย ศีลาเจริญและคณะ(2559,หน้า 150) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่องประสิทธิผลของการให้ความรู้ต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนสำหรับเกษียณอายุ พบว่า การให้ความรู้มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในทุกขั้นตอน กล่าวคือ การรับรู้ของสมาชิกก่อนการเข้ารับการอบรมว่าตนสามารถเลือกแผนการลงทุนได้ สามารถเพิ่มประสิทธิผลของการให้ความรู้ต่อการเห็นด้วยกับหลักการลงทุนแบบสมดุลตามอายุการที่สมาชิกเห็นด้วยกับหลักการลงทุน ทำให้ประสิทธิผลต่อการยอมรับว่าแผนการลงทุนนี้มีความเหมาะสมกับตนสูงขึ้น การยอมรับดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนเองสูงขึ้น และการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนเองทำให้ประสิทธิผลต่อการแนะนำต่อบุคคลอื่นสูงขึ้นเช่นกัน

ประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจทำการศึกษาคือ ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งได้แก่ความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านแผนการลงทุน และความรู้ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน โดยงานวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมและใช้ข้อมูลจากข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นตัวอย่งในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

สมมุติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคล เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

2. ความรู้ความเข้าใจในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งประกอบด้วยความรู้ด้านการเงิน ความรู้ด้านแผนการลงทุน และความรู้ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน
2. ขอบเขตด้านประชากร ประชากรที่ศึกษาในที่นี้ได้แก่ สมาชิกทั้งเพศชายและเพศหญิงของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
3. ขอบเขตด้านพื้นที่ เขตกรุงเทพและปริมณฑล
4. ขอบเขตด้านระยะเวลา ระยะเวลาในการทำวิจัยใช้ระยะเวลา 3 เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2564 - ธันวาคม 2564

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล
2. ทราบถึงรายละเอียดของแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการแต่ละแผนการลงทุนและสามารถนำความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการเลือกแผนการลงทุนที่เหมาะสมกับตนเอง

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

สุนทรี พืชพันธ์ อ่างโนพัทธ์ธากานต์ โสภณเชาว์กุล (2563, หน้า 8) ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับประชากรศาสตร์ว่า บุคคลแต่ละคนนั้น มีลักษณะเฉพาะที่แตกต่างกันออกไป ทั้งลักษณะที่มองเห็นได้จากภายนอกที่บุคคลคนอื่นสามารถมองเห็นได้และลักษณะภายใน เช่น เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สังคม และศาสนา เป็นต้น ดังนั้นการศึกษาถึงปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ทราบถึงประชากรศาสตร์ได้ชัดเจนขึ้น อีกทั้งคนที่มีลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันก็อาจจะมีลักษณะทางจิตวิทยาแตกต่างกันเช่นกัน โดยได้แบ่งปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ไว้ดังนี้

1. เพศ ความแตกต่างระหว่างเพศ ทำให้บุคคลแต่ละคนมีพฤติกรรมของการติดต่อสื่อสารที่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศหญิงมีแนวโน้มที่มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารมากกว่าเพศชายในขณะที่เพศชายไม่ได้มีความต้องการที่จะส่งและรับข่าวสารเพียงอย่างเดียวเท่านั้น แต่มีความต้องการที่จะสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นจากการรับและส่งข่าวสารนั้นด้วย นอกจากนี้เพศหญิงและเพศชาย ยังมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยมและทัศนคติทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมได้กำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน

2. อายุ เป็นอีกปัจจัยที่ทำให้บุคคลเกิดความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดและพฤติกรรมของมนุษย์ บุคคลที่อายุน้อยมักจะมีความคิดเสรีนิยม ยึดถืออุดมการณ์และมองโลกในแง่ดีมากกว่าคนที่อายุมาก ในขณะที่คนอายุมากมักจะมีความคิดที่อนุรักษนิยม ยึดถือการปฏิบัติระมัดระวัง มองโลกในแง่ร้ายกว่า คนที่มีอายุน้อย เนื่องมาจากบุคคลเหล่านั้นผ่านประสบการณ์ชีวิตที่แตกต่างกัน ลักษณะในการใช้สื่อ ก็มีความแตกต่างกันซึ่งคนที่อายุมากกว่ามักจะใช้สื่อเพื่อแสวงหาข่าวสารเชิงสร้างสรรค์และมีสาระมากกว่า ในขณะที่คนที่มีอายุน้อย เน้นการใช้สื่อเพื่อความบันเทิง

3. การศึกษา เป็นปัจจัยที่ทำให้คนส่วนใหญ่มีความคิด ค่านิยม ทักษะและพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปแบบที่แตกต่างกัน คนที่ได้รับการศึกษาสูงมักจะได้เปรียบอย่างมากในการเป็นผู้รับสารที่ดี เพราะเป็นผู้มีความกว้างขวางและมีความสามารถในการเข้าใจสารได้ดี แต่ในทางกลับกันบุคคลเหล่านี้จะเป็นคนที่ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ถ้าไม่มีหลักฐานหรือเหตุผลเพียงพอ ในขณะที่คนมีการศึกษาน้อยหรือต่ำมักจะใช้สื่อประเภทวิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์ในการรับฟังข้อมูลข่าวสารอีกทั้งหากผู้มีการศึกษาสูงมีเวลาว่างก็มักจะใช้สื่อสิ่งพิมพ์วิทยุ โทรทัศน์และภาพยนตร์แต่หากมีเวลาจากเดิมก็จะมีแสวงหาข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์มากกว่าประเภทอื่น

4. สถานะทางสังคมและเศรษฐกิจ หมายถึง อาชีพ รายได้และสถานภาพทางสังคมของบุคคลแต่ละบุคคล มีอิทธิพลอย่างมากต่อปฏิกิริยาตอบรับของผู้รับสารที่มีต่อผู้ส่งสารเพราะบุคคลแต่ละบุคคลนั้นมีวัฒนธรรม ประสบการณ์ทัศนคติค่านิยมและเป้าหมายในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันซึ่งปัจจัยบางอย่างที่เกี่ยวข้องกับตัวผู้รับสารแต่ละคน มีผลต่อการรับข่าวสารในรูปแบบที่แตกต่างกันเช่น ปัจจัยทางจิตวิทยา และปัจจัยทางสังคม เป็นปัจจัยที่มักจะมีอิทธิพลต่อการรับข่าวสาร สอดคล้อง กับ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ อังในพัทธ์ธากานต์ โสภณเชาว์กุล(2563,หน้า8) กล่าวว่าลักษณะทางประชากรศาสตร์ประกอบด้วย อายุเพศ ขนาดครอบครัว สถานภาพครอบครัว รายได้อาชีพการศึกษา ซึ่งเกณฑ์ทางด้านประชากรศาสตร์เหล่านี้เป็นเกณฑ์ที่นักการตลาดนิยมใช้ในการแบ่งส่วนการตลาด ดังนั้นลักษณะประชากรศาสตร์จึงเป็นสิ่งสำคัญและสถิติที่สามารถวัดได้ของประชากร ที่ช่วยในการกำหนดเป้าหมายทางการตลาด รวมทั้งง่ายต่อการวัดผลมากกว่าตัวแปรอื่น

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับระบบการออมเพื่อเกษียณอายุ

ทฤษฎีเสาหลักของธนาคารโลก (ระบบการออมเพื่อเกษียณอายุ) ระบบการออมเพื่อเกษียณอายุ หรือระบบบำนาญที่ธนาคารโลก (World Bank) นำมาเป็นแนวคิดและเสนอเป็นการทั่วไปสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภทที่เรียกกันว่าทฤษฎีเสาหลัก 3 ต้น (Three Pillars) สุวัฒน์ ศรีภิรมย์ อังใน (ศิริวรรณ จันดีศาต 2561,หน้า 14) โดมีรายละเอียด ดังนี้

เสาหลักต้นที่1 (1st Pillar: Public mandated, Publicly managed, Defined benefit system) เป็นระบบแบบบังคับโดยประชาชนจ่ายส่วนหนึ่งและรัฐบาลจะจ่ายเงินอุดหนุนอีกส่วนหนึ่งบริหารโดย หน่วยงานของรัฐบาลกำหนดผลประโยชน์เป็นอัตราขั้นต่ำที่สมาชิกจะได้รับในประเทศไทยได้แก่ กองทุนชราภาพของระบบประกันสังคม

เสาหลักต้นที่ 2 (2nd Pillar : Public mandated, Privately managed, Defined contribution system) เป็นระบบแบบบังคับโดยรัฐบาลบังคับ ให้ประชาชนออมเพื่อเพิ่มหลักประกันในยามชราโดยอาศัย ผลแห่งการทำงานของตนเองรูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคลมีเอกชนเป็นผู้บริหารใน ประเทศไทย มีกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ซึ่งน่าจะจัดได้ว่าเป็นเสาหลักต้นที่ 2 แต่จำกัดขอบเขตบังคับใช้ กับข้าราชการเท่านั้นนอกจากนี้กระทรวงการคลังอยู่ระหว่างการเสนอหลักการ เพื่อออกกฎหมายจัดตั้ง กองทุนภาคบังคับ สำหรับแรงงานภาคเอกชนเพื่อให้มีหลักประกันในการดำรงชีพเช่นเดียวกับข้าราชการ

เสาหลักต้น ที่ 3 (3rd Pillar: Privately managed, voluntary savings, Defined contribution system) เป็นระบบการออมแบบสมัครใจรูปแบบการออมเป็นบัญชีรายบุคคลโดยเอกชนเป็นผู้บริหาร รัฐบาลให้การสนับสนุนด้วยการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีได้แก่กองทุนสำรองเลี้ยงชีพและกองทุนรวม เพื่อการเลี้ยงชีพ ภาษีเสาหลัก 3 ต้น เปรียบเสมือนตาข่ายที่จะรองรับประชาชนไว้ให้สามารถใช้ชีวิตหลังเกษียณได้อย่างไม่ลำบากการออมเงินผ่านเฉพาะเสาหลัก ต้น ที่ 1 อาจมีเงินออมเพียงน้อยนิดไม่เพียงพอ กับค่าครองชีพที่นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อย ๆ และในอนาคตภาระของรัฐบาลมีมากขึ้นสวัสดิการ จากเงินกองทุนประกันสังคมอาจลดลงหรือมีจำกัดไม่เพียงพอจึงควรมีเสาหลักต้นที่ 3 ที่ใช้ 15 หลักการ พึ่งตนเองรองรับไว้เพื่อความอุ่นใจได้ว่าหลังเกษียณจะมีเงินก้อนไว้ใช้เพิ่มเติมจากเสาหลัก ต้นที่ 1 ทั้งนี้ระบบ การออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานไทยตามเสาหลัก 3 ต้น ประกอบด้วย 1. กองทุนประกันสังคม 2. กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) 3. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ (PVD) 4. กองทุนรวมเพื่อการเลี้ยงชีพ (RMF) 5. กองทุนบำเหน็จบำนาญแห่งชาติ(กบช.) นอกจากการออมตามเสาหลัก 3 ต้น แล้วยังมีการออมโดยสมัครใจในรูปแบบอื่นเพื่อเป็นรายได้หลังเกษียณดังต่อไปนี้ 1. การประกันชีวิต 2. สถาบันการเงิน 3. กองทุนการออมชุมชน 4. อื่น ๆ เช่น เล่นแชร์เก็บเป็นเงินสดไว้กับตัว เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจ (วิทวัส เหล่ามะลอ 2562, หน้า 4) ตามที่นักวิชาการได้ให้ ความหมายไว้แตกต่างกันดังนี้

บาร์นาร์ด (Barnard) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่าเป็นเทคนิควิธีที่ลดทางเลือกลงมา ให้เหลือเพียงทางเดียว

ไซมอน (Simon) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจ เป็นกระบวนการของการหาโอกาสที่จะตัดสินใจ การหาทางเลือกที่พอเป็นไปได้ และทางเลือกจากงานต่าง ๆ

มูดี (Moody) ได้ให้ความหมายว่า การตัดสินใจเป็นการกระทำ ที่ต้องทำเมื่อไม่มีเวลาที่จะหา ข้อเท็จจริงอีกต่อไป ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือ เมื่อใดถึงจะตัดสินใจว่าควรหยุดหาข้อเท็จจริงแนวทางแก้ไข จะเปลี่ยนแปลงไปตามปัญหาที่ต้องการแก้ไข ซึ่งการรวบรวมข้อเท็จจริงเกี่ยวพันกับการใช้จ่ายและ การใช้เวลา

กล่าวได้ว่า การตัดสินใจ คือ ผลสรุปหรือผลขั้นสุดท้ายของกระบวนการคิด อย่างมีเหตุผลเพื่อเลือก แนวทางการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ ทรัพยากร และบุคคลสามารถนำไปปฏิบัติและ ทำให้งานบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ

ขั้นตอนการตัดสินใจ (Buying Decision Process) เป็นลำดับขั้นตอนในการตัดสินใจของผู้บริโภค โดยมีลำดับการตัดสินใจ 5 ขั้นตอนดังนี้ กระบวนการการตัดสินใจซื้อ 5 ขั้นตอนของผู้บริโภค (Kotler อ้างใน รัตนา โพธิวรรณ, หน้า 20)

1. การตระหนักถึงปัญหาหรือความต้องการ (Problem or Need Recognition)
2. การเสาะแสวงหาข้อมูล (Search for Information)
3. การประเมินทางเลือก (Evaluation of Alternative)
4. การตัดสินใจซื้อ (Decision Making)
5. พฤติกรรมหลังการซื้อ (Post purchase Behavior)

ความรู้เกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) (2564) ได้สรุปแผนการลงทุนสำหรับสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ไว้ดังนี้

แผนหลักมีนโยบายการลงทุนเช่นเดียวกับที่ กบข. ใช้ในการบริหารเงินของสมาชิกก่อนหน้าที่จะมีการจัดทำแผนการลงทุน เป็นแผนการลงทุนที่มีนโยบายลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์และวิธีการจัดการเงินของกองทุนตามกฎหมาย กระทรวง ประกอบด้วยการลงทุนในหลักทรัพย์อันเป็นหรือเกี่ยวข้องกับเงินฝาก ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ตราสารทุน อสังหาริมทรัพย์ ตราสารอนุพันธ์ รวมถึงธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ดังกล่าวทั้งใน และต่างประเทศ ทั้งนี้อาจมีการทำธุรกรรมเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ลักษณะเป็นแผนการลงทุนปัจจุบันของ กบข. ซึ่งลงทุนในหลักทรัพย์หลายประเภท เพื่อกระจายความเสี่ยง ผลตอบแทน และความเสี่ยง คาดหวังผลตอบแทนชนะเงินเฟ้อในระยะยาวภายใต้กรอบความเสี่ยง ที่พอเหมาะ กลุ่มผู้ลงทุนเหมาะสำหรับสมาชิกที่มีระยะเวลาในการลงทุนที่นานพอสมควร เหมาะสำหรับสมาชิกส่วนใหญ่โดยทั่วไป ซึ่งยอมรับความเสี่ยงระดับปานกลางและคาดหวังผลตอบแทนในระยะยาวที่สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อ

แผนตลาดเงิน เป็นรูปแบบของการลงทุนที่มุ่งเน้นความปลอดภัยของเงินต้นเป็นสำคัญมีความเสี่ยงจากการลงทุนต่ำที่สุดในแผนการลงทุนทั้งสิ้น โดยมีการลงทุนในตราสารแสดงสิทธิในหนี้ระยะสั้น ดังนั้นผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในรูปแบบนี้ จึงน้อยกว่าแผนการลงทุนอื่นทุกแบบ แผนการลงทุนนี้จึงเหมาะกับผู้ลงทุนที่เหลือน้อยระยะเวลาในการลงทุนน้อย ผู้ที่ใกล้เกษียณอายุราชการหรือผู้ที่ต้องการใช้เงินในระยะเวลาอันใกล้ ซึ่งเป็นกลุ่มที่ไม่ต้องการให้เงินที่มีอยู่หรือที่สะสมไว้แล้วในบัญชีต้องลดต่ำลง เนื่องจากความผันผวนในเวลาที่ต้องถอนการลงทุนเป็นแผนการลงทุนที่มีการลงทุนเฉพาะในหลักทรัพย์ อันเป็นหรือเกี่ยวข้องกับเงินฝากตราสารแสดงสิทธิในหนี้ รวมทั้งธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ดังกล่าวที่จะครบกำหนดชำระคืนไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่ตั้งทุน ลักษณะเป็นแผนที่ลงทุนเฉพาะตราสารแสดงสิทธิในหนี้ระยะสั้น (ที่เรียกว่า "Money Market") เท่านั้น ผลตอบแทน และความเสี่ยง มีความเสี่ยงต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับแผนการลงทุนอื่นทุกแผน แต่มีโอกาสได้รับผลตอบแทนต่ำสุดเช่นกัน ทั้งนี้ ผลตอบแทนการลงทุนอาจต่ำกว่าอัตราเงินเฟ้อ กลุ่มผู้ลงทุนเหมาะสำหรับกับสมาชิกที่มุ่งเน้นการคุ้มครองเงินต้น

(ยอมรับความเสี่ยงได้ในระดับที่ต่ำมากและไม่ได้คาดหวังถึงผลตอบแทนจากการลงทุนระดับสูง) หรือสมาชิกที่ใกล้ชิดเกษียณอายุราชการ แต่ไม่เหมาะสมกับการออมสำหรับสมาชิกทั่วไปที่ยังมีระยะเวลาออมอีกยาวไกล

แผนตราสารหนี้ เป็นแผนการลงทุนที่ต้องการผลตอบแทนจากการลงทุนที่ค่อนข้างสม่ำเสมอ จึงมีความเสี่ยงจากการลงทุนในระดับค่อนข้างต่ำ ดังนั้นแผนตราสารหนี้จึงเหมาะกับผู้ลงทุนที่ยอมรับผลตอบแทนจากการลงทุนที่ไม่สูงมากนัก เพื่อแลกกับความมั่นคงในการลงทุนที่สูงกว่าแผนหลักและแผนผสมหุ้นทวี เป็นแผนการลงทุนที่มีการลงทุนเฉพาะในหลักทรัพย์ อันเป็นหรือเกี่ยวข้องกับเงินฝาก ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ การลงทุนในตราสารอนุพันธ์รวมทั้งธุรกรรมทางการเงินอื่นที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์ ดังกล่าวทั้งในและต่างประเทศ ทั้งนี้ อาจมีการลงทุนเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศด้วย ลักษณะเป็นแผนที่ลงทุนเฉพาะหลักทรัพย์ประเภทตราสารแสดงสิทธิในหนี้ (ระยะสั้นและระยะยาว) เท่านั้น โดยไม่ลงทุนในตราสารทุนแต่อย่างใด ผลตอบแทนและความเสี่ยงมีโอกาสได้รับผลตอบแทนและความเสี่ยงในระดับจำกัด แต่ยังคงอาจมีความผันผวนของผลตอบแทนในระยะสั้นอยู่บ้าง กลุ่มผู้ลงทุนเหมาะสมสำหรับสมาชิกที่ต้องการความเสี่ยงต่ำ โดยคาดหวังผลตอบแทนในระยะยาวที่สูงกว่าการฝากเงิน

แผนผสมหุ้นทวี เป็นแผนการลงทุนที่มีสัดส่วนของตราสารทุนมากกว่าแผนการลงทุนหลักโดยเป็นแผนการลงทุนที่มุ่งแสวงหาผลตอบแทนในระดับที่สูงขึ้น โดยเน้นลงทุนในหลักทรัพย์ประเภทตราสารทุนมากกว่าแผนหลักซึ่งต้องยอมรับว่าอาจมีความผันผวนของราคา ในแต่ละช่วงเวลาสูง (ในระยะสั้นมีโอกาสขาดทุนได้) แต่ก็เพื่อแลกกับโอกาสในการทำกำไรที่สูงในระยะยาว แผนการลงทุนนี้จึงเหมาะสมสำหรับผู้ลงทุนที่ยังมีระยะเวลาในการลงทุนค่อนข้างยาว หรือผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องการลงทุนพอสมควร เป็นผู้ที่ยอมรับความเสี่ยงได้สูงกว่าผู้ที่เลือกลงทุนในแผนอื่น ๆ ลักษณะเป็นแผนที่มีการลงทุนในหลักทรัพย์หลายประเภท แต่มีสัดส่วนการลงทุนในหุ้นมากกว่าแผนลงทุนหลัก ผลตอบแทน และความเสี่ยงมีโอกาสได้รับผลตอบแทนในระยะยาวสูงกว่าแผนการลงทุนอื่นแต่ก็มีความเสี่ยงสูงกว่าแผนการลงทุนอื่นด้วยเช่นกัน กลุ่มผู้ลงทุนเหมาะสมสำหรับสมาชิกที่มีความรู้ เรื่องการลงทุน และสามารถยอมรับความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาในระยะสั้นได้ เช่น สมาชิกที่มีระยะเวลาการออมนาน หรือสมาชิกที่มีอายุน้อย

แผนสมดุลตามอายุ เป็นรูปแบบของการลงทุนที่เน้นความเพียงพอของการออมเพื่อใช้จ่ายหลังเกษียณอายุเป็นหลักโดยกำหนดสัดส่วนการลงทุนตราสารทุนสูง โดยเฉพาะในช่วงที่มีอายุไม่มากเพื่อเปิดโอกาสให้ได้รับผลตอบแทนที่ดีขึ้นในระยะยาว แม้ผลตอบแทนรายปีอาจผันผวนหรือติดลบได้มากขึ้น และ กบข.จะทยอยลดการลงทุนในตราสารทุนไปเป็นตราสารหนี้ตามลำดับโดยอัตโนมัติ เมื่ออายุสมาชิกมากขึ้น เพื่อลดความผันผวนของเงินลงทุนการกำหนดนโยบายการลงทุนและการบริหารเงินกองทุนของแผนสมดุลตามอายุจะสามารถรองรับสมาชิกผู้เลือกแผนที่มีอายุเกษียณราชการต่างกันได้ โดย กบข.จะดำเนินการให้ตามข้อมูลที่สมาชิกที่เลือกแผนระบุไว้ในแบบแสดงความประสงค์เลือกหรือเปลี่ยนแปลงแผนการลงทุน ผลตอบแทนและความเสี่ยงมีระดับผลตอบแทนและความเสี่ยงผันแปรไปตามอายุ เพื่อให้เกิดความสมดุลของระยะเวลาการลงทุน ตลอดช่วงอายุของสมาชิก กลุ่มผู้ลงทุนเหมาะสมกับสมาชิกที่ต้องการให้มีการบริหารเงินออมเพื่อความเพียงพอเมื่อเกษียณและมีการจัดการกับความเสี่ยงที่เหมาะสมตลอดช่วงอายุสมาชิก โดยไม่ต้องคอยปรับเปลี่ยนด้วยตนเอง

แผนกองทุนอสังหาริมทรัพย์ไทยเป็นแผนที่ลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ (Property Fund) และหรือกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (REIT) และหรือหน่วยลงทุนของกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Fund) เป็นแผนที่มีความเสี่ยงค่อนข้างสูง เนื่องจากราคามีโอกาสผันผวนได้ แต่ก็ยังเป็นแผนที่มีโอกาสสร้างผลตอบแทนการลงทุนในระยะยาวที่ดีสำหรับสมาชิกด้วยเช่นกัน สมาชิกที่ประสงค์จะเลือกแผนนี้ ต้องทำแบบทดสอบความเสี่ยงของ กบข. และผลประเมินต้องสามารถรับความเสี่ยงได้ในระดับ 4 ซึ่งคือระดับสูงสุดเท่านั้น ลักษณะเป็นแผนที่ลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ (Property Fund) และหรือกองทรัสต์เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ (REIT) และหรือหน่วยลงทุนของกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Fund) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสะสมความมั่งคั่งในระยะยาวให้กับสมาชิก ผลตอบแทน และความเสี่ยงเป็นแผนการลงทุนของ กบข. ที่มีระดับความเสี่ยงค่อนข้างสูง ทั้งที่เกิดจากความผันผวนของตลาดหลักทรัพย์โดยรวมและความเสี่ยงจากการขาดสภาพคล่องในการซื้อขายของหลักทรัพย์รายตัว และเป็นการลงทุนที่คาดหวังผลตอบแทนชนะเงินเฟ้อในระยะยาวและมีโอกาสได้รับผลตอบแทนในระยะยาวสูงกว่าแผนตราสารหนี้ แต่ในระยะสั้นมีความเสี่ยงจากความผันผวนของราคา จึงเหมาะกับสมาชิกที่มีความรู้เรื่องการลงทุนสามารถยอมรับความเสี่ยงจากความผันผวนของราคาในระยะสั้นได้และมีระยะเวลาการออมในกลุ่มผู้ลงทุนเหมาะกับสมาชิกที่มีระดับการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้ในระดับค่อนข้างสูง และมีระยะเวลาในการลงทุนในระยะยาว มีความเข้าใจการลงทุนอย่างเพียงพอ

แผนตราสารทุนไทย เป็นแผนที่ลงทุนเฉพาะหุ้นจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และธุรกรรมทางการเงินที่เกี่ยวข้องกับกิจการดังกล่าว แผนตราสารทุนไทยเป็นแผนที่มีความเสี่ยงสูง มีโอกาสผันผวนสูงแต่ก็เป็นแผนที่มีโอกาสสร้างผลตอบแทนการลงทุนในระยะยาวที่ดีสำหรับสมาชิกด้วยเช่นกัน สมาชิกที่ประสงค์จะเลือกแผนนี้ ต้องทำแบบทดสอบความเสี่ยงของ กบข. และผลประเมินต้องสามารถรับความเสี่ยงได้ในระดับ 4 ซึ่งคือระดับสูงสุดเท่านั้น ลักษณะเป็นแผนที่ลงทุนในตราสารทุน ซึ่งคือหุ้นสามัญที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อสะสมความมั่งคั่งในระยะยาวให้กับสมาชิก ผลตอบแทน และความเสี่ยงผลตอบแทนที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงที่สุดเมื่อเทียบกับแผนการลงทุนอื่น ๆ ของ กบข. แต่มีความผันผวนและความเสี่ยงในระดับสูงที่สุดเช่นกัน กลุ่มผู้ลงทุนเหมาะกับสมาชิกที่มีระดับการยอมรับความเสี่ยงจากการลงทุนได้สูงมาก และมีระยะเวลาในการลงทุนในระยะยาวมีความเข้าใจการลงทุนอย่างเพียงพอ

การผสมแผนการลงทุน ด้วยตนเองสมาชิกสามารถเลือกแผนการลงทุนจาก 7 แผนที่ กบข. มีให้ และยังสามารถเลือกผสม แผนผสมสัดส่วนการลงทุนได้ด้วยตนเอง โดย กบข. เปิดให้ เลือกกระแบบสัดส่วนเงินลงทุนใน 4 แผน ประกอบด้วย แผนตลาดเงิน แผนตราสารหนี้ แผนตราสารทุนไทย และแผนกองทุนอสังหาริมทรัพย์ไทย การผสมสัดส่วนเองนี้ สมาชิกควรทำแบบประเมินระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ เพื่อให้ได้แนวทางเบื้องต้นในการจัดสัดส่วนสินทรัพย์ และถ้าต้องการข้อมูลเพิ่มเติม สมาชิก สามารถขอคำแนะนำเรื่องการเลือกแผนการลงทุนให้เหมาะสมกับตนเองได้ โดยนัดหมายปรึกษาศูนย์ให้ คำปรึกษาทางการเงิน กบข. ผ่านทาง My GPF Application

วิธีการดำเนินวิจัย

1. การออกแบบการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบไม่ทดลอง (Non-Experimental Design) เป็นการวิจัยที่มีการศึกษาตามสภาพที่เป็นไปตามธรรมชาติ โดยไม่มีการจัดกระทำหรือควบคุมตัวแปรใด ๆ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม แบบวิจัยตัดขวาง (Cross Sectional Studies) คือเป็นการเก็บข้อมูลในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเพียงครั้งเดียว โดยใช้เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลและนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากประชากรคือสมาชิกทั้งเพศชายและเพศหญิงของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีขนาดใหญ่และไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรของ W.G. Cochran โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างคือ 384 คน เพื่อความครบถ้วนของข้อมูลผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูล จำนวน 400 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ได้ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาครั้งนี้ คือการใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด ซึ่งสร้างกรอบการศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีรวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแบ่งเนื้อหาของแบบสอบถามเป็น 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ลักษณะคำถามเป็นคำถามปลายปิดแบบให้เลือกคำตอบ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของ กบข. เพื่อให้ทราบว่าในแต่ละด้านผู้ทำแบบสอบถามมีระดับความคิดเห็นมากน้อยเพียงใด ซึ่งความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ประกอบไปด้วย ทั้ง 3 ด้านได้แก่ ด้านความรู้ทางการเงิน ความรู้ด้านแผนการลงทุนและความรู้ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน และลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale Method) โดยใช้มาตรวัดตามวิธีของ ลิเคิร์ต (Likert's Scale อ้างถึงใน สุวิมล ทองโคตร 2561 , หน้า 5)

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยด้านพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน ประกอบไปด้วย ทั้ง 3 ด้านได้แก่ ด้านการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ด้านวิธีการลงทุน และด้านผลตอบแทนที่คาดหวังลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale Method) โดยใช้มาตรวัดตามวิธี ของลิเคิร์ต (Likert's Scale อ้างถึงใน สุวิมล ทองโคตร 2561 , หน้า 5)

4. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ได้มีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสามารถสรุปเป็นขั้นตอนได้ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. นิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรตาม ทำขึ้นเพื่อให้ความหมายของตัวแปรต่างๆ
3. นำนิยามศัพท์เฉพาะที่ได้มาสร้างเป็นข้อคำถามที่มีความครอบคลุม และสัมพันธ์กับนิยามศัพท์ของตัวแปรทั้งหมด
4. จัดทำร่างแบบสอบถาม
5. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้สร้างขึ้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาว่าแบบสอบถามมีการใช้ภาษาและลักษณะของข้อความเหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างที่จะดำเนินการวิจัย

5. การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

เมื่อผู้ศึกษาได้สร้างแบบสอบถามขึ้นมาตามกรอบแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว ได้ทำการนำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอรับคำแนะนำและทำการปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมกับเนื้อหาตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา จากนั้นได้ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่านตรวจสอบพิจารณาหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) คือพิจารณาข้อคำถามที่สร้างขึ้นมาว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถาม กับลักษณะเฉพาะกลุ่มพฤติกรรมนั้น และคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าความตรง ตั้งแต่ 0.66 ขึ้นไปโดย ผลการตรวจสอบมีค่า 0.98 ซึ่งอนุมานได้ว่ามีความเที่ยงตรงของเนื้อหาจึงได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อไป

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ได้จากการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลจากสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล จำนวน 400 คน
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากการค้นคว้าจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ งานวิจัย และเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้จะทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean) และในการทดสอบเพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยข้อมูลส่วนบุคคล และ พฤติกรรมการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ทดสอบโดยใช้ T-Test ,F-Test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance : ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยที่อาจมีความสัมพันธ์กันหรือเป็นอิสระต่อกันของข้อมูลส่วนบุคคล และพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กบข. และพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน

ในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ตัวแปรทั้งสองว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ แล้วจึงนำไปสู่การสรุปผลการวิจัย

8. สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 231 คน คิดเป็นร้อยละ 57.8 อายุ 24 - 41 ปี จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 38.5 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 52 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนสูงกว่า 30,000 บาท จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 28.3 และมีค่าใช้จ่ายต่อเดือน 10,000-15,000 บาท จำนวน 149 คน คิดเป็นร้อยละ 37.3

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในเรื่องของกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความรู้ด้านการเงิน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ความรู้ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน และ ความรู้ด้านแผนการลงทุน มีค่าเฉลี่ยในระดับมากตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ และด้านผลตอบแทนที่คาดหวัง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านวิธีการลงทุน มีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

ผลการทดสอบตามสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือน มีผลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล

สมมติฐานที่ 2 ความรู้ความเข้าใจในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล โดยเฉพาะด้านอายุ จากการศึกษาพบว่า อายุมีผลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล โดยช่วงอายุระหว่าง ต่ำกว่า 24 ปี มีการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการรับรู้

เรื่องผลประโยชน์ในการซื้อกองทุนในระยะยาวทำให้ได้รับผลตอบแทนที่คุ้มค่ามากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ขวัญศิริ เตากล้า (2562) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของประชาชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า 1) ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เช่น อายุ ระดับการศึกษา รายรับรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน ที่ต่างกัน มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ยกเว้น เพศ สถานภาพ และอาชีพ ไม่มีอิทธิพลต่อการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยส่วนบุคคลด้านอื่นๆ เช่น ด้านเพศ ด้านระดับการศึกษา ด้านรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ด้านค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อเดือนไม่มีผลต่อการเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและ

2. ความรู้ความเข้าใจในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยความรู้ความเข้าใจในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ด้านความรู้ ด้านการเงิน ด้านความรู้ด้านแผนการลงทุน และด้านความรู้ด้านความเสี่ยง และผลตอบแทนมีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ ซึ่งสอดคล้องกับ กรณิกา วาระวิชณี (2560) ได้กล่าวถึง ความรู้ด้านการเงินว่า เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางการเงินส่วนบุคคลต่าง ๆ เพื่อใช้จัดทำงบการเงิน ดังนี้ 1. ข้อมูลที่แสดงถึงฐานะทางการเงินส่วนบุคคล เช่น ทรัพย์สินหนี้สินภาระผูกพัน ความมั่งคั่งสุทธิส่วนบุคคล โดยอาจพิจารณาจากข้อมูลด้านการลงทุน ทั้งข้อมูลเกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ 2. รายได้ซึ่งเป็นเงินที่เป็นรายได้ที่ได้รับจากการทำงาน และจากผลตอบแทนจากการลงทุน 3. รายจ่ายซึ่งกำหนดจากเงินที่เป็นค่าใช้จ่ายในการในชีวิตประจำวัน 4. แผนเกี่ยวกับการเกษียณอายุจากการทำงาน ที่ต้องมีการวางแผนเพื่อรองรับที่จะเกิดขึ้นในอนาคต 5. กำหนดเป้าหมายทางการเงินที่ต้องการ และยังสอดคล้องกับวิจัยของ รัฐชัย ศีลาเจริญและคณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของการให้ความรู้ต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนสำหรับเกษียณอายุ พบว่าการให้ความรู้ทางการเงินที่ได้ออกแบบไว้สามารถยกระดับความรู้และปรับเปลี่ยนทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนเพื่อการเกษียณอายุได้ นอกจากนี้ยังพบว่า การให้ความรู้มีผลต่อกระบวนการตัดสินใจลงทุนในทุกขั้นตอน กล่าวคือ การรับรู้ของสมาชิกก่อนการเข้ารับการอบรมว่าตนสามารถเลือกแผนการลงทุนได้ สามารถเพิ่มประสิทธิผลของการให้ความรู้ต่อการเห็นด้วยกับหลักการลงทุนแบบสมดุลตามอายุการที่สมาชิกเห็นด้วยกับหลักการลงทุน ทำให้ประสิทธิผลต่อการยอมรับว่าแผนการลงทุนนี้มีความเหมาะสมกับตนสูงขึ้น การยอมรับดังกล่าวทำให้ประสิทธิผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนเองสูงขึ้น และการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนเองทำให้ประสิทธิผลต่อการแนะนำต่อบุคคลอื่นสูงขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษา ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนในกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการของสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการในเขตกรุงเทพและปริมณฑล สรุปได้ดังนี้

1. ด้านความรู้ด้านการเงิน จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับเงินที่รัฐจ่ายสมทบให้กับสมาชิกที่ออมเงินสะสมเป็นจำนวน ร้อยละ 3 ของเงินเดือน และ สมาชิก กบข. สามารถ

เลือกอัตราการออมเงินสะสมส่วนเพิ่มได้ตั้งแต่ว้อยละ 1 ถึงร้อยละ 12 ดังนั้น รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มอัตราการออมให้หลากหลายระดับเพื่อให้สมาชิกสามารถเลือกอัตราการออมให้เข้ากับตัวเองมากที่สุด

2. ด้านความรู้ด้านแผนการลงทุน จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับแผนตลาดเงินเหมาะกับสมาชิก กบข. ที่ต้องการความเสี่ยงต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับแผนการลงทุนอื่น แต่มีโอกาสได้รับผลตอบแทนต่ำสุดเช่นกัน ดังนั้นรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มแผนการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำและสูงที่หลากหลายเพื่อให้ตรงความต้องการของผู้ลงทุนได้

3. ด้านความรู้ด้านความเสี่ยงและผลตอบแทน จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับแผนหลักมีความเสี่ยงสูงกว่าแผนผสมหุ้นที่วิเหมาะสมกับคนที่สามารถยอมรับความเสี่ยงที่สูงและคาดหวังผลตอบแทนที่สูง จาก กบข. ดังนั้นรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรควบคุมแผนการลงทุนให้มีความเสี่ยงที่ไม่สูงมากนักเนื่องจากเศรษฐกิจภายในประเทศมีความไม่แน่นอนและนักลงทุนมักเลือกลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำในปัจจุบัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. เนื่องจากการทำวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพและปริมณฑลเท่านั้น จึงควรมีการศึกษาถึงกลุ่มตัวอย่างที่อาศัยอยู่ในแต่ละภูมิภาค เช่น ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และ ภาคใต้ เป็นต้น เพื่อให้ได้ผลของการวิจัยที่หลากหลายและทราบถึงความต้องการของนักลงทุนอย่างแท้จริง

2. ควรมีการศึกษาถึงสถานการณ์ปัจจุบันที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุน เช่น สถานการณ์แพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ว่าส่งผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนอย่างไร

3. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์กลุ่มนักลงทุนที่มีการลงทุนทั้งประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ทราบรายละเอียดในเชิงลึกและนำผลการวิจัยเชิงคุณภาพมาสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อทำให้ผลการวิจัยในครั้งนี้มีความน่าเชื่อถือเพิ่มมากขึ้น

บรรณานุกรม

สุพัตรา จันทนะศิริ.(2563). *การบริหารการเงินส่วนบุคคลของข้าราชการสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เกษียณอายุราชการเมื่อสิ้น ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562*.วารสารวิทยาการจัดการปริทัศน์ ปีที่ 22 ฉบับที่ 1.ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

วิกานต์ เผือกมงคล. (2563). *ความรู้ทางการเงินของประชาชนจังหวัดปทุมธานี*.วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 .ปทุมธานี : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์.

พัทธ์ธากานต์ โสภณเชาว์กุล. (2563). *พฤติกรรมและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการที่มีต่อการใช้ ปัจจัยส่วน ประสมการตลาดของรถโดยสารประจำทางขนาดเล็กสาย 36 กรุงเทพฯ - ลัดทึบ -รังสิต*

- รัตนา โพธิ์วรรณ. (2562). การใช้ปัจจัยส่วนประสมการตลาดในการตัดสินใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นของผู้บริโภคในเขตจตุจักรกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร :มหาวิทยาลัยเกริก.
- วิทวัส เหล่ามะลอ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรีของนักศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ประจำปีการศึกษา 2562 โดยผ่านการคัดเลือกด้วยระบบ TCAS.ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธีรวรรณ จันทะคาด. (2561).การออมเงินเพื่อการเกษียณอายุของประชากรวัยแรงงานในจังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กัลยกร จุงสุข. (2561).ความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดเผยความเสี่ยงกับอัตราผลตอบแทนเริ่มแรกของบริษัทที่เสนอขายหุ้นแก่สาธารณชนเป็นครั้งแรก. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พศุทธิ์มณีชา จำปาเทศ. (2561).การสร้างความมั่นคงทางการเงินภายหลังการเกษียณให้ข้าราชการไทยโดยผ่านกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.). กรุงเทพมหานคร : วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรสถาบันวิชาการป้องกันประเทศ.
- ธนพร จันทรสว่าง. (2561). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ส่วนบุคคลของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยสยาม . กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสยาม.
- กรณิกา วาระวิชนะนี้ . (2560). ความรู้ทางการเงินและความอยู่ดีมีสุขทางการเงินของพนักงานในสถาบันการเงินกรณีศึกษาจากพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์. กรุงเทพ : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- ศรุติ กิตติมหาชัย.(2560). การศึกษาการวางแผนการใช้ชีวิต การวางแผนเรื่องการเงิน และการพัฒนาการเรียนรู้ด้านเทคโนโลยีที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมการเกษียณอายุของพนักงานระดับปฏิบัติการ บริษัทเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร.กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วิภาวี เหมพรวิสารและพุฒิกุล อัครชลาหนท์. (2557).การสร้างความมั่นคงทางการเงินหลังเกษียณให้คนไทย กรุงเทพมหานคร:สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ.(2558). อัตราเพิ่มและแนวทาง เพิ่มอัตราเงินออมของสมาชิก (กบข.). กรุงเทพมหานคร : กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ.
- รัฐชัย ศีลาเจริญและคณะ.(2559).ประสิทธิผลของการให้ความรู้ต่อการตัดสินใจเลือกแผนการลงทุนสำหรับเกษียณอายุ. จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์.กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิภาพันธ์ พูนเสถียรทรัพย์.(2564) .ความเสี่ยงจากการลงทุน .ค้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2564, จาก <https://www.scb.co.th/th/personal-banking/stories/risk-investment.html>
- กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ(กบข.) . (2564). ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ.ค้นเมื่อวันที่ 5พฤศจิกายน 2564,จาก<https://www.gpf.or.th/thai2019/2Member/main.php?page=3&menu=investplan&lang=th&size=n&pattern=n>